Metody Optymalizacji Lista2

Jakub Gogola 236412

15 maja 2020r.

1 Wstęp

Celem niniejszej listy było rozwiązanie problemów optymalizacyjnych za pomocą biblioteki JuMP dla języka Julia. Poniżej zostały przedstawione badane problemy w formie krótkiego wstępu teoretycznego, prezentacji wyników wraz z obserwacjami oraz płynących z nich wniosków.

2 Odczyt danych rozproszonych

W **pierwszym** zadaniu z listy należało rozpatrzeć problem odczytu danych dotyczących cech pewnej populacji, które zostały zamieszczone w *chmurze*, na różnych serwerach. Należało zminimalizować czas niezbędny do odczytu wszystkich informacji.

2.1 Model formalny

Przyjmujemy, że dana populacja jest reprezentowana przez zbiór m cech, które są rozmieszczone na n różnych serwerach. Przeszukanie każdego serwera zajmuje określony czas. Niech:

- $\bullet$ wektor $\mathbf{T}_n$ zawiera informację o czasie potrzebnym do przeszukania każdego z n serwerów,
- macierz $\mathbf{Q}_{m \times n} = \{q_{ij} \in \{0,1\}\}$ zawiera informacje o rozmieszczeniu informacji o m cechach populacji na n serwerach. Przyjmijmy, że jest to macierz wartości binarnych, gdzie wartość $q_{ij} = 1$ oznacz, że informacja o i-tej cesze jest zapisana na j-tym serwerze, a wartość 0, że serwer nie przechowuje tych danych.

Ponadto, dla uproszczenia zapisu, przyjmijmy, że $M = \{1, ..., m\}$ oraz $N = \{1, ..., n\}$.

Zmienna decyzyjna to wektor $\mathbf{S}_n = \{s_i \in \{0,1\}\}$, który zawiera informacje, które serwery należy przeszukać (zapisane binarnie). $s_i = 1$ oznacza, że dany serwer powinien zostać przeszukany, a wartość 0, że dane miejsce nie jest przeszukiwane.

Funkcja celu dla tego problemu prezentuje się następująco:

$$\min \sum_{j \in N} T_j \cdot S_j \tag{1}$$

Celem jest takie wybranie serwerów do przeszukania, aby sumaryczny czas poszukiwań był jak najmniejszy.

Ponadto nałożone zostało ograniczenie, które ma zapewnić, że do odczytania każdej cechy użyto dokładnie jednego serwera:

$$(\forall i \in M)((\sum_{j \in N} Q_{ij} \cdot S_j) = 1)$$
(2)

2.2 Wyniki

W celu przetestowania przedstawionego powyżej modelu przeszukiwano informacje o m=3 cechach na n=3 serwerach. Czasy przeszukiwania i miejsca zapisu informacji przedstawiono poniżej:

Serwer	Czas	Cecha / Serwer	1	2	3
1	6	1	1	0	1
2	3	2	1	0	1
3	2	3	0	1	0

Do znalezienia optymalnego rozwiązania użyto solwera GLPK. W wyniku działania programu otrzymano następujące wyniki:

Serwer	Czy przeszukać?
1	Nie
2	Tak
3	Tak

Sumaryczny czas przeszukiwania wyniósł 5.

3 Obliczanie zbioru funkcji za pomocą podprogramów

Celem **drugiego** zadania było takie dobranie podprogramów do obliczenia zadanego zbioru funkcji, aby sumaryczny czas ich obliczania był jak najmniejszy.

3.1 Model formalny

Niech P_{ij} będzie j-tym podprogramem, który oblicza i-tą funkcję, należącym do biblioteki podprogramów ($i \in \{1, ..., m\}, j \in \{1, ..., n\}$). Wykonanie każdego programu Pij wymaga zajęcia określonej liczby komórek pamięci oraz każdy podprogram wykonuje się przez pewien, określony czas. Niech:

- $\mathbf{R}_{m \times n}$ będzie macierzą zawierającą informacje o liczbie komórek pamięci alokowanych przez każdy podprogram do obliczenia każdej funkcji,
- $T_{m\times n}$ będzie macierzą zawierającą informacje o czasie potrzebnym dla każdego podprogramu do obliczenia każdej z funkcji,
- M będzie górnym ograniczeniem na liczbę możliwych do zaalokowania komórek pamięci przez program P.

Zmienna decyzyjna dla tego problemu to macierz $\mathbf{P}_{m\times n}$, która (binarnie) przechowuje dane, który podprogram powinien zostać użyty do użycia której funkcji. Wartość $P_{ij}=1$ oznacza, że j-ty podprogram, został użyty do obliczenia i-tej funkcji. Wartość 0 oznacza, że do obliczenia i-tej funkcji nie wykorzystano tego podprogramu.

Dla dalszego uproszczeni zapisu przyjmijmy, że $F = \{1, \dots, m\}$ oraz, że $N = j \in \{1, \dots, n\}$.

Funkcja celu ma za zadanie zminimalizować sumaryczny czas wykonywania programu (złożonego z podprogramów P_{ij}) przy zadanym limicie na maksymalną liczbę zaalokowanych komórek:

$$\min \sum_{i \in F, jinN} T_{ij} \cdot P_{ij} \tag{3}$$

Dla modelu zostały zdefiniowane również ograniczenia. Pierwsze dotyczy faktu, że każda *i*-ta funkcja powinna zostać obliczona jedynie przez jeden podprogram (ale jeden podprogram może zostać wykorzystany do obliczenia kilku funkcji):

$$(\forall i \in F)(\sum_{j \in N} P_{ij} = 1) \tag{4}$$

Dodatkowo, nie może zostać zaalokowane więcej komórek pamięci niż przewiduje zadany limit M:

$$\sum_{i \in F, j \in N} R_{ij} \cdot P_{ij} \leqslant M \tag{5}$$

3.2 Wyniki

Działanie modelu oraz generowane przezeń rozwiązania zostały przetestowane dla poniżej prezentowanych danych. Limit M na komórki pamięci wyniósł 30 i założono, że do obliczenia m=3 funkcji można wykorzystać n=3 różnych podprogramów o odpowiednio zdefiniowanych wymaganiach pamięciowych oraz czasowych, co zaprezentowano w tabelach.

Funkcja / Podprogram	1	2	3
1	2	30	35
2	10	2	40
3	15	35	45

Wymagania pamięciowe dla poszczególnych podprogramów

Funkcja / Podprogram	1	2	3
1	2	8	14
2	4	1	16
3	6	12	18

Wymagania czasowe dla poszczególnych podprogramów

W wyniku uruchomienia modelu z solwerem GLPK otrzymano wyniki:

Funkcja / Podprogram	1	2	3
1	1	0	0
2	0	1	0
3	1	0	0

Oznacza to, że do obliczenia funkcji 1 i 3 został wykorzystany podprogram 1, a do obliczenia funkcji 2 - podprogram 2. Sumaryczny czas działania wszystkich podprogramów wyniósł 9.

4 Szeregowanie zadań na procesorach

 ${\bf Trzecie}$ zadanie dotyczyło problemu uszeregowania zadań ze zbioru Z na procesorach z zachowaniem odpowiedniej kolejności ich wykonywania.

4.1 Model formalny

Dla problemu należy przyjąć na wstępie następujące założenia:

- 1. każdy procesor w danym momencie może wykonywać tylko jedno zadanie,
- 2. każde zadanie musi zostać najpierw wykonane na procesorze P_1 , następnie na P_2 i na końcu na P_3 ,
- 3. kolejność wykonywania zadań na każdym z procesorów jest taka sama.

Należy wyznaczyć taką permutację π zadań, aby zminimalizować czas ich wykonania, tj. czas wykonania ostatniego zadania z wyznaczonej permutacji na ostatnim procesorze powinien być jak najmniejszy (najwcześniejszy). Niech $\mathbf{T}_{m\times n}$ oznacza macierz zawierającą czasy wykonania zadań ze zbioru Z na poszczególnych procesorach, gdzie m oznacza liczbę zadań do wykonania, a n-liczbę procesorów (w tym przypadku rozważamy n=3). Dla zadania zdefiniowano następujące zmienne decyzyjne:

- $\bullet$ $\mathbf{S}_{mn}$ macierz zawierająca informację o czasie rozpoczęcia każdego z zadań na każdym z procesorów,
- $\bullet$ $\mathbf{O}_{jik}$ macierz (zmienna pomocnicza) przechowująca dane o kolejności wykonywania zadań,
- L suma czasów wykonania wszystkich zadań na każdym z procesorów, górne ograniczenia (zmienna pomocnicza),
- $\bullet$ c_{max} czas zakończenia wszystkich zadań.

Dla dalszego uproszczenia zapisu przyjmijmy, że $M = \{1, ..., m\}$ oraz $N = \{1, ..., m\}$.

Dla problemu została zadana następująca funkcja celu, której zadaniem jest zminimlizowanie czasu zakończenia wszystkich zadań:

$$c_{max} = c_{\pi(m)} \to \min \tag{6}$$

Ponadto zadane zostały następujące ograniczenia:

 $\bullet$ i-te zadanie może być przetwarzane na j+1 procesorze dopiero, gdy zostanie przetworzone przez procesor j-ty

$$(\forall i \in M, j \in N, j < n)(S_{i,j+1} \geqslant S_{ij} + T_{ij}) \tag{7}$$

• tylko jedno zadanie może byc równocześnie wykonywane na danym procesorze:

$$(\forall (j, i, k) \in O)(S_{ij} - S_{kj} + L \cdot O_{jik} \leqslant T_{kj}) \tag{8}$$

$$(\forall (j, i, k) \in O)(S_{kj} - S_{ij} + L \cdot (1 - O_{jik}) \leqslant T_{ij}) \tag{9}$$

 $\bullet$ c_{max} to czas zakończenia wykonywania wszystkich zadań na ostatnim z procesorów:

$$(\forall i \in M)(S_{in} + T_{in}) \leqslant c_{max} \tag{10}$$

4.2 Wyniki

Model przetestowano z solwerem GLPK dla następujących danych:

Zadanie / Procesor	1	2	3
1	4	2	2
2	4	3	1
3	2	4	2
4	1	3	2

Czasy wykonania poszczególnych zadań na procesorach

Dla powyższych danych uzyskano poniższy rozkład zadań zaprezentowany na wykresie Gantta wygenerowanym w konsoli tekstowej:

gdzie cyfra oznacza numer zadania i liczba jej powtórzeń oznacza ile dane zadanie zajęło jednostek czasu na danym procesorze. Symbol = okres bezczynności. Sumarycznie, wykonanie wszystkich zadań zajęło 15 jednostek czasu.